

MANUŠ

manuš — Školski list osnovne škole Manuš — Broj 9 — Godina 2016. / 2017.

We, the Kids of the EU, believe...

SADRŽAJ

4	ŠKOLSKA DOGAĐANJA
4	Radio OŠ Manuš
5	Gostovanje u emisiji Radio Splita
6	Manuški debatanti
7	Slovarica
8	Veseli razred
8	Dan sporta
9	Mali folkloraši
10	U gradu heroju
12	Osmaši u Sinju
13	Zlatna večer matematike
14	Budi i ti znanstvenik
15	Hranilica i kućica za ptice u školskom dvorištu
15	Kreativni i humanitarni
16	Dan njemačkog jezika
17	Događanja u knjižnici
22	Zašto je dobro biti učenik u produženom boravku
23	Mali farmaceuti
24	EU PROJEKTI
24	Od starog pisma do novog prijateljstva
25	Priča o glagoljici
26	Mi djeca eu kažemo...
33	Rješavanje problema ponašanja u školi kroz podršku pozitivnim oblicima ponašanja
34	INTERVJU s učiteljicom razredne nastave Patriciom Moutinho
35	INTERVJU s učiteljicom povijesti Carlom Suosa
36	INTERVJU s učiteljem Željkom Jozipovićem
38	PUTOVANJA
38	Zen u Španjolskoj
41	Put u Slavonski Brod
43	NATJECANJA
44	JUNACI NAŠEG DOBA: Ivan Mrvoš – Mladi potencijal Hrvatske
45	IDOLI: Ed Sheeran i Shawn Mendes
46	PRAZNICI: Nova zanimanja
48	MRAVAC POLIGLOT

Novinarska grupa u kutku za odmaranje

Dragi Mravcoljupci!

Proletjela je još jedna godina i Mravac je opet imao pune ruke posla uza sva događanja u našoj školi. Zajedno čekamo dan kada ćemo zbog količine aktivnosti, umjesto časopisa, u rukama držati manju knjigu....

Naš veliki projekt „Od starog pisma do novog prijateljstva“ uspješno smo priveli kraju, ali smo se odmah hrabro prihvatili drugoga – „Mi djeca EU kažemo...“. U ovom se projektu bavimo dječjim pravima i vidjeli smo da je to zaista nepresušan izvor inspiracije za učenike i učitelje. Osim projekta, nastavili smo s već uhodanim aktivnostima podižući ih na višu razinu i postavljajući nove ciljeve za sljedeću godinu.

Hvala svima koji su na bilo koji način sudjelovali u izradi ovoga broja, a posebna hvala učenicima 8.b razreda koji su svojim radovima kreirali Mravce posljednjih godina, ali i svojim trudom i zalaganjem doprinikli svim aktivnostima u školi. Njima i svim našim vrijednim osmašima želimo sreću i ne sumnjamo da će nas nastaviti činiti ponosnima.

Svim učiteljima i učenicima želimo ugodno i bezbrižno ljeto i nadamo se da ćete uživati listajući ove stranice i prisjećajući se svih lijepih trenutaka.

Urednica Ivana Goreta

RADIO OŠMANUŠ

Evala Manušani,
Vjerovali ili ne, već su prošle dvije školske godine od onog nezaboravnog prvog ulaska u eter. Kad se samo sjetimo gdje smo bili tada, a gdje smo sad...

Već dvije školske godine izvještavamo vas o svemu i svačemu, pozivamo na brojna događanja, nagrađujemo, uveseljavamo i, bar vam malo, skrećemo misli od škole.

Što se tiče napretka radija, gostovanje radio tima u emisiji HRT-a te gostovanje urednika u emisiji na Radio Splitu još nas je više poguralo na scenu i dalo nam još veći vjetar u leđa.

Slavljeničko raspoloženje

Radijski duh, odnosno naš timski rad, podignut je na višu razinu. Iz emisije u emisiju, sve više napredujemo i sve više truda ulažemo. Može radio biti opće poznat na svjetskoj sceni, ali ako nema ugodnog društva, konkretnog dogovora i kvalitetne radne atmosfere, badava nam sva popularnost i slava.

Ali naravno, da sada ne ispadne da je cijeli članak u „hvalite me usta moja“ kontekstu, htio bih se osvrnuti i na vas.

Možemo mi uložiti i previše truda, ali ako nije prepoznat i cijenjen, čemu?

Zato ste VI tu, vjerna podrška, konstruktivni kritičari, subjektivni i objektivni. Hvala vam, dragi Manušani.

Do sljedeće godine, novih emisija i, nadajmo se, novih prilika i uspjeha. DO SLUŠANJA i, naravno,

STOJTE NAN DOBRO, DOBRI NAŠ SVITU.

Mladi urednik

GOSTOVANJE U EMISIJI RADIO SPLITA

Pored oglasne ploče radija

Dana 16. listopada prošle godine pružila mi se prilika predstavljati našu školu i našu školsku radio postaju u emisiji HRT-a pod nazivom Nedjeljni akvarel.

Što se tiče mog dolaska u emisiju, za to su zaslužni učitelj Tonči Mihovilović i učiteljica Karmen Širović.

Moram priznati, nije mi baš bilo svejedno gostovati u jednoj ozbiljnoj emisiji na jednoj medijski zaista popularnoj radio postaji. Naravno, voditelj i domaćini su se potrudili da se raskomotim i da cijelo gostovanje i intervju protekne u veselom, ali informativnom štihi.

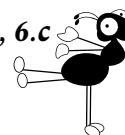
Razgovor se kretao u smjeru osnivanja radio stanice u našoj školi te zanimanju mojih

kolega i mene za novinarstvo, a posebno za radio novinarstvo.

Nakon intervjuja mi se pružila prilika ulaska u urede novinara, urednika, reportera, lektora..., a sam vrhunac posjeta bio je pomoć u produkciji emisije uživo u kojem sam po prvi puta iskusio veliku odgovornost i veliki, ali u neku ruku lijepi, teret na leđima.

Ovim bih se putem htio zahvaliti na pruženoj prilici, ali i marljivim ljudima Radio Splita, posebno istaknuvši gospodina Gorana Pelaića.

A što se tiče mog povratka na radio postaju, ako se ikada ponovno odlučim za to, planiram ostati malo duže...

MANUŠKI DEBATANTI

**Od male splitske debate do prvog županijskog
međužupanijskog natjecanja učenika osnovnih škola**

Pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje, Hrvatskog debatnog društva i Županijskog povjerenstva za provedbu natjecanja, 24. i 25. veljače 2017. godine održano je, po prvi put, međužupanijsko natjecanje učenika osnovnih škola u debati u Splitu.

Ovogodišnje natjecanje nastavak je projekta Dječjeg gradskog vijeća Splita Male splitske debate, koji je prošle godine uspješno proveden među osnovcima splitskih škola.

Na međužupanijskom natjecanju sudjelovale su 22 debatne ekipe iz 15 splitskih osnovnih škola te 3 ekipe iz Knina i Makarske. Svaku ekipu činila su 3 člana koja su se mjesecima pripremala za argumentirano zastupanje afirmacijskog ili negacijskog stajališta u zadanoj debatnoj tezi.

Natjecanje je održano u osnovnim školama Dobri i Manuš. U školi Manuš, koja je bila domaćin ovoga natjecanja, održano je svečano

otvorenje natjecanja, uz prigodni program. Manuški folklorasi svojim su nastupom pridonijeli veseloj atmosferi i razbili uzbuđenje koje je vladalo među natjecateljima.

Nakon dvodnevnog debatiranja i sučeljavanja na zadanu debatnu tezu *Treba uvesti minimalnu kvotu za žene u Saboru* i dvije ad hoc teze, koje su glasile: *Treba uvesti uniforme u škole* i *Treba za-
braniti reality showove*, najuspješnija je bila naša debatna ekipa sa svojom voditeljicom, pedagoginjom Vesnom Grubić. Osim ekipne pobjede, odnijeli smo i prve dvije nagrade za najbolje govornike; 1. je bila Karla Leontić, a 2. Dora Krolo.

Čestitamo našim pobjednicima koji su svoje vještine pokazali i na državnom natjecanju u Rijeci i osvojili odlično 5. mjesto.

Vesna Grubić

Nagrađeni debatanti s mentoricom Vesnom Grubić

SLOVARICA

Ponosni na svoju slovaricu

Početkom trećeg mjeseca stigao je poziv Školske knjige na natječaj za Slovaricu moga kraja. Za vrijedne učenike 3.b razreda to se učinilo kao lagan posao, iako smo imali nešto manje od mjesec dana za realizaciju. Svako slovo buduće slovarice trebalo je prikazati slikom tipičnom za naš kraj. Usmjerali smo se na Dalmaciju i sve povijesne ličnosti, ustanove, izume, kulturno dalmatinsko blago i sve asocijacije na primorje. Tražili smo po enciklopedijama, ali i na wikipediji. Uključili smo roditelje i rodbinu, tražili prijedloge.

Lako je bilo za P kao Peristil, periska, Prokurative, palača, ali Ć, DŽ i LJ zadali su nam probleme. Za neka smo slova nacrtali po nekoliko slika i birali onu najbolju, ali Ć, DŽ i LJ ostala su prazna.

„Ć –ćiba, ispalio je Duje. Moj je dida po Marjanu na baketinu ptiće vata. Donosija bi ih doma i stivava ih u ćibe na balkonu. Ma time su se zabavljala sva splitska dica, nekada davno, dok

nije bilo interneta. Danas bi nas tužili za zlostavljanje životinja, al' ja još pamtim pjev grdelina na didovom balkonu.“ Dž–džem, džem spravlja su sve domaće, sjetila se Petra. „Ali džem od smokava asocira na oni ljetni slad zrele smokve i vridne dalmatinske žene, a i na suve smokve.“ LJ? LJ– e to je duža priča. Samo da se zna, radio je Facebook i grupa Split i oko Splita. „Ljekarna u Marmontovoj“, oglašio se nepoznati face Splitsanin i prijedlog bi odmah usvojen. Prema prvim pisanim dokumentima, ljekarnici kao posebno zanimanje koje plaća splitska komuna, spominju se pred kraj 13. stoljeća i početkom 14 st. Ova u Marmontovoj ulici otvorena je oko 1854.

Zabavili smo se, crtali, družili i na kraju predali radove. Što se nas tiče, mi smo pobijedili, a ako organizatori budu mislili kao i mi platit će na put i dvodnevni boravak u Zagrebu.

Ilijana Dominović

VESELI RAZRED

Pred božićne praznike odlučile smo izraditi razredni list. Bile smo inspirirane dječjom knjigom Dnevnik Pauline P. u kojoj je učitelj sa svojim učenicima došao na istu ideju. Naziv novina smislila je Lea – Veseli razred. Taj naziv opisuje naš razred u kojem je uvijek veselo i u kojem se može mnogo toga pričati. Nakon imena počeli smo zajedno početi birati radove i teme za daljnji rad. Najčešće su to događanja koja se odvijaju u našoj školi i razredu.

U budućnosti planiramo napisati još mnogo radova, nastaviti s radom razrednog lista i uključiti se u izradu školskog lista.

Novinarke 3.b

Novinarsku grupu našeg razreda čine Marita, Ursula, Ida, Antea, Rina, Marina, Zara, Irma i Lea.

Novinarska grupa 3.b

DAN SPORTA

Ovogodišnji dan sporta na terenima Osnovne škole Manuš održao se 28. ožujka. Ove godine igrali su se kod nas već tradicionalni sportovi: nogomet, graničar i naša manuška štafeta. Kao i svake godine, djelatnici naše škole uskočili su u uloge sudaca svih sportova, a i ove nam se godine, iako je u mirovini, pridružio jedan od naših omiljenih učitelja – Filko Barić. Svaki je razred taj dan ukrasio školu natpisima potpore, zastavama, a cijela škola je odzvanjala zvukovima bubnjeva, šušlavaca i različitih svirala koja su uglavnom bila ručno izrađena od strane naših Manušana. Bez obzira na poraze i pobjede, na

8.b sa svojim transparentima

sunce od kojeg su svi bili umorni i napor koji su uložili, svi su se dobro zabavi, slavili su i uživali u još jednom manuškom Danu sporta. Nestrpljivo čekamo sljedeću godinu!

Lea Talia Meić, 8.b

MALI FOLKLORAŠI

Dotjerani i spremni za ples

U našoj školi u sklopu produženog boravka djeluje folklorna grupa, čiji su članovi učenici 3.b i 3.c razreda pod vodstvom učiteljice Daniele Ilić. Koliko su vrijedni, pokazali su već prošle godine na nastupu povodom Dana škole, a u ovoj školskoj godini „starim“ članovima pridružili su se i neki novi.

Tako naša skupina sada broji 11 djevojčica i 7 dječaka koji učenjem i izvođenjem folklornih plesova aktivno pridonose očuvanju kulturne baštine.

Riječ folklor dolazi od engleskih riječi folk, što znači narod (puk) i lore, što znači znanje ili nauk. I, doista, kroz izvornu glazbu i narodne nošnje učenici osim samog plesa uče i o povišnim, društveno-gospodarskim i kulturnim osobitostima pojedinog kraja.

Plesati folklor, a ne upoznati tradicionalni ples svoga kraja bilo bi u suprotnosti s onim što folklor znači. Stoga nije slučajno da smo za prvu koreografiju odabrali upravo Stare splitske plesove. Koreografija, koju potpisuje poznati koreograf prof. Branko Šegović, sastoji se od 3 plesa: Monfrina, Četvorka (kvadrilja) i Šaltin polka,

i u neizmijenjenom obliku izvodi se već šest desetljeća.

Naši mali folkloraši posebno su ponosni kada dobiju priliku pokazati svoje vještine na školskim priredbama i događanjima. To i ne čudi, posebice kada se uzme u obzir uistinu veliki trud i rad na satovima folklor, koji se k tomu još održavaju u njihovo slobodno vrijeme. Mnogi od njih na početku nisu niti znali što je to folklor, a sada poput iskusnih plesača i plesačica dobivaju burne pljeskove i iskrene pohvale učenika, roditelja i učitelja. Ove nastavne godine nastupili su na svečanoj priredbi povodom prijema prvašića, potom na božićnoj priredbi i na Debatnom skupu.

Početkom godine folklorna grupa započela je s radom na novoj koreografiji, završnom kolu iz opere Jakova Gotovca „Ero s onoga svijeta“. Pred nama je dug put i puno rada, ali vjerujemo da će ju naučiti jednako uspješno. S nestrpljenjem iščekujemo vidjeti ih na nekoj od sljedećih priredbi. Do tada nastavljamo raditi, a ono što radimo samo je mala slika jedne velike ljubavi...

U GRADU HEROJU

Naši su osmaši, u sklopu projekta dvodnevnih posjeta učenika osmih razreda Vukovaru, 5. veljače, zajedno s osmašima iz četiri škole Splitsko-dalmatinske županije, krenuli u Vukovar. Tamo smo proveli 2 dana uz još jedan dan vožnje do odredišta.

Prvi dan je bio dan vožnje koja je trajala oko 10 sati, no to je brzo prošlo jer smo cijelo vrijeme pričali, družili se, zezali se, slušali pjesme... Nekoliko smo puta napravili stanke, a najbolja je bila ona kada smo stali pokraj Burger Kinga gdje je većina nas kupila barem nešto. (Koliku smo im zaradu tek napravili!!) Kada smo stigli u Vukovar, otišli smo u hostel, rasporedili su nas po sobama i onda smo otišli na večeru gdje su bili samo učenici naše škole. Nakon večere smo do 22 sata imali vremena družiti se s ostalima. Svi su bili po hodnicima, pričali i upoznivali se. Nakon 22 sata svi su bili u svojim sobama...

Sljedeći dan otišli smo na doručak, a zatim su uslijedila dva predavanja o Domovinskom ratu i bitci za Vukovar. Nakon toga smo otišli do rijeke Dunav gdje se Vuka ulijeva u nju te smo se svi fotografirali pokraj velikog križa i otišli u Muzej vučedolske kulture i u Gradski muzej Vukovar. Ono što smo svi iščekivali bilo je slobodno vrijeme. Imali smo oko 3 sata slobodnog vremena gdje je svatko otišao negdje drugdje i na svoj način upoznao priču ovoga grada. Nakon dugog slobodnog vremena i odmora otišli smo natrag u hostel i krenula je priprema za disk. Kakva je to strka bila, kod cura naravno! Što obući, koje cipele, kakvu šminku...? Malo vremena, a puno toga! U disku je bilo zasta zabavno! Plesali smo, pjevali, skakali! Jedini problem bio je što je kratko trajalo, samo 2 sata... Nakon diska svi smo išli u svoje sobe.

Posljednji, tj. treći dan smo imali najprije doručak, a zatim obilazak. Puno toga smo

Svi osmaši na okupu

Vukovarsko groblje

obišli u malo vremena. Otišli smo do vodotoranja u Vukovaru gdje smo se fotografirali i gdje nam je vodič nešto o njemu i ispričao. Posjetili smo Masovnu grobnicu Ovčara i Spomen-dom Ovčara. Također smo posjetili i još jedan spomen-dom, a to je bio Spomen-dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti. U naš obilazak bila je uključena i Vukovarska bolnica 1991., bivša vojarna 204.VU brigade te Memorijalno groblje žrtava Domovinskog rata. Nakon svega toga je, prije polaska natrag u Split, uslijedio i Kviz znanja gdje smo provjerili jesmo li pažljivo slušali i nešto naučili. Za predstavljanje naše škole u kvizu su bili izabrani Nika Tokić i Domagoj Madunić. Da se malo pohvalimo, osvojili su prvo mjesto! Ostali naši učenici navijali su za njih i bodrili ih. Tim kvizom završio je posjet Vukovaru i bilo je vrijeme da se krene u Split.

Smatram kako je ovo putovanje bilo zaista poučno i prepuni dojmova vratili smo se domovima. Stvarala su se nova prijateljstva, stekli smo novo znanje, zabavili se i, što je također jednako važno, nismo imali dva dana nastave! Ovo putovanje ću zauvijek pamtiti, a pretpostavljam i svi

ostali učenici osmih razreda koji su ovo doživjeli. Da mogu, sve bih ovo ponovila!

Dora Krolo, 8.b

Vodotoranj

S pedagoginjom uz Dunav

OSMAŠI U SINJU

Dana 24. listopada 2017. godine učenici osmih razreda otišli su na terensku nastavu u Sinj. Razlog ovome putovanju bio je Šimunovićev „Alkar“ zbog kojega su nas učiteljice hrvatskog jezika Lada Režić i Ivana Goreta odlučile povesti u kraj gdje je sve nastalo, ali i u novoizgrađeni Muzej Sinjske alke. S nama su putovale i učiteljice Danijela Erceg, Ana Pletikosić, Martina Šušić i časna sestra Katarina.

Polazak je bio u 8 sati ispred male dvorane na Griparama.

Učiteljica Danijela podijelila nam je listiće pomoću kojih smo provjerili svoje već stečeno znanje o povijesti Sinja i Sinjske alke. Kada smo stigli u Sinj, naše prvo odredište bio je muzej. Tamo nas je dočekaao simpatični kustos koji nas je odveo do male kino dvorane u kojoj smo odgledali petnaestominutni dokumentarac o sinjskoj povijesti. Iz toga filma naučili smo da su se Sinjani borili protiv turske vojske i u čast toj velikoj pobjedi počeli igrati jedinstvenu vitešku igru davne 1815. godine i nisu prestali do današnjeg dana.

Zatim smo prošetali muzejom i naučili puno o odorama sudionika Alke, njihovim pozicijama

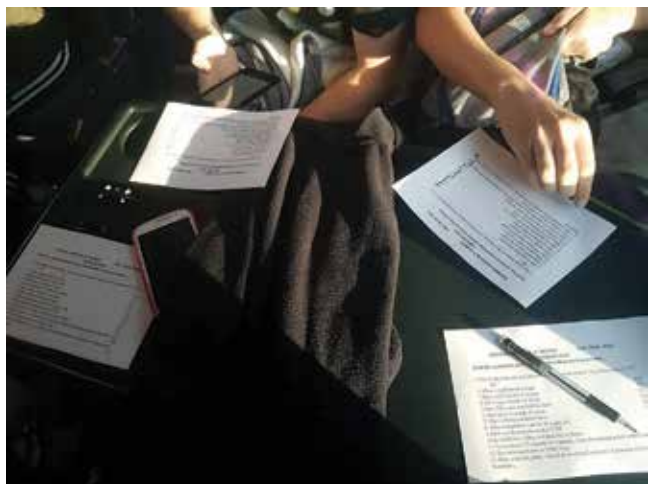
u povorci i naučili neke nove pojmove vezane uz Alku čiji su nazivi najvećim dijelom posuđeni iz turskog jezika. Nakon kratke pauze za jelo, uputili smo se prema franjevačkom samostanu u kojem su nam učenici 8.c razreda odglumili dijelove iz „Alkara“.

Posjetili smo i crkvu u kojoj je smještena slika čudotvorne Gospe Sinjske. Odslušali smo kratak govor jednog od svećenika i razgledali crkvu i obližnji franjevački muzej sa starim oruđem i nošnjama.

Pri povratku su nam učenici iz svakoga razreda, Tončica, Domagoj i Anton, održali kratak predavanja o Sinjskom polju, rijeci Cetini i Cetinskoj krajini.

U Sinju nam je bilo predivno, naučili smo mnogo o povijesti Cetinske krajine i veličanstvenoj viteškoj igri. Muzej nas je jako dojmio; način na koji je uređen i način na koji se djeci i mladima približava učenje o povijesti – modernim pristupom.

Nika Valčić, 8.b

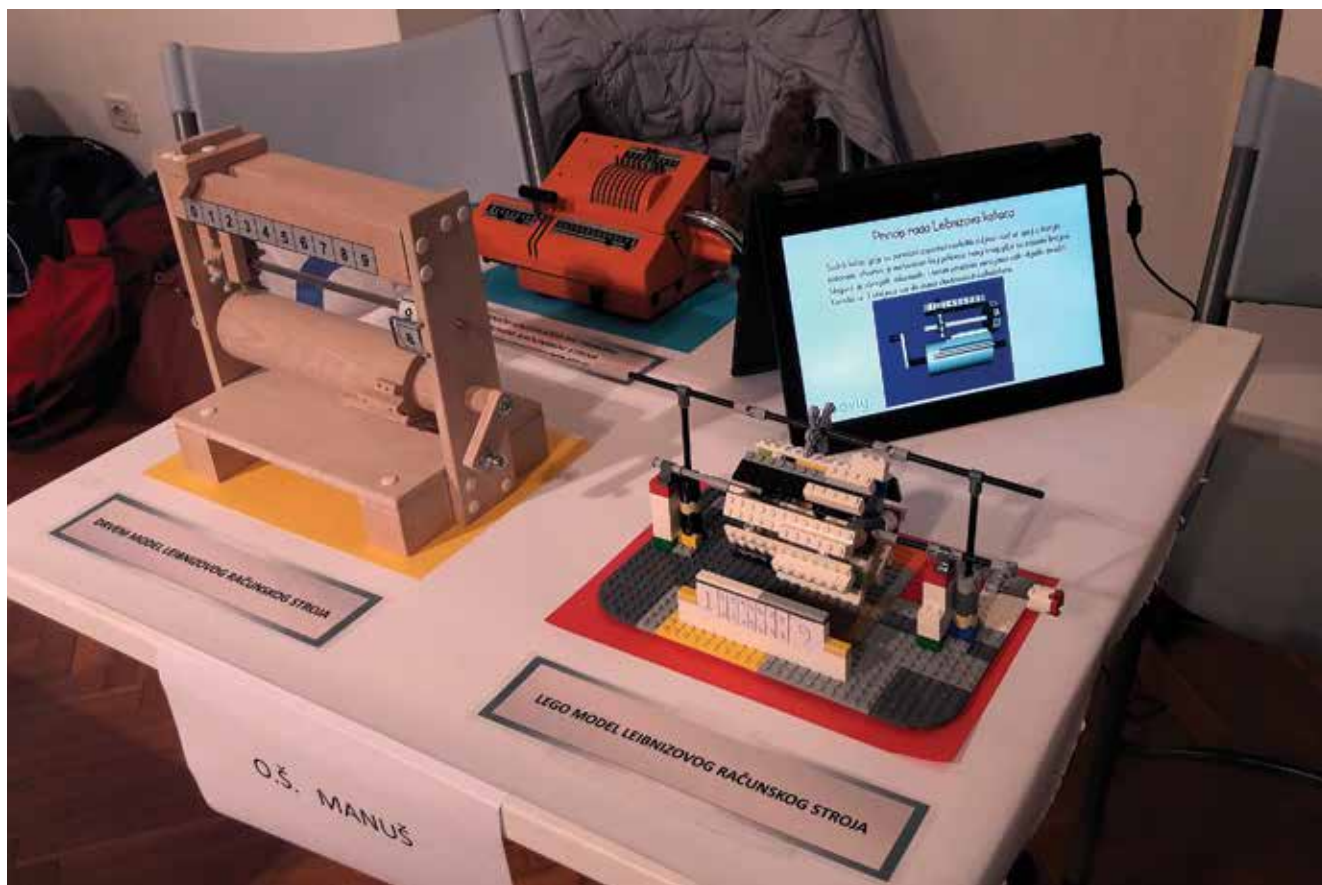

Pokažimo znanje

Ispred slike Čudotvorne Gospe Sinjske

ZLATNA VEČER MATEMATIKE

Lego model Leibnizovog računskog stroja

Zlatna večer matematike 2016. održavala se 1. prosinca u staroj gradskoj vijećnici grada Splita. Teme večeri bile su „300. obljetnica smrti Gottfried Wilhelm Leibniza“ i „100. obljetnica izdanja knjige Priče iz davnine“.

Učiteljica matematike Lahorka Havranek Bijuković, Duje Perković, Leon Juras, Ivan Marušić i Roko Martinić odlučili su se za temu „300. obljetnica smrti Gottfried Wilhelm Leibniza“ te su odlučili prezentirati Leibnizovo najveće postignuće – Leibnizov stroj.

Leibnizov stroj je stroj poput kalkulatora koji je bio temelj strojevima koji su se koristili i do prije tridesetak godina.

Pripreme su počele već u listopadu, učenici su napravili mali videozapis o Leibnizu i njegovom

stroju te su također napravili Leibnizov stroj od lego kocaka. Učiteljica je pronašla stroj koji je radio na principu Leibnizova stroja.

Večer je počela u 17 sati, a kad su došli u vijećnicu posložili su sav materijal na stolic te je jedva stalo.

Ekipa iz škole Manuš izlagala je i na engleskom jeziku jer je bilo mnogo posjetitelja iz stranih zemalja. Ponavljalo bi se izlaganje starijim ljudima jer bi svi od reda govorili svojoj obitelji ili prijateljima: „Vidi, vidi! To je ona mašina na koju smo zbrajali!“

Roko Martinić, 8.b

BUDI I TI ZNANSTVENIK

Ovogodišnja izložba „Budi i ti znanstvenik“ odvijala se 27. travnja na FESB-u s temom: „Vrijeme“.

Ekipa OŠ Manuš prilagodila je svoj projekt Leibnizovog stroja koji su predstavljali na ovogodišnjoj Zlatnoj večeri matematike u „Kalkulatori kroz povijest“.

Leon Juras, Roko Martinić, Ivan Marušić i Duje Perković, s učiteljicom matematike Lahorkom Havranek Bijuković, morali su izraditi novu prezentaciju u kojoj su više razradili tko je utjecao na izradu Leibnizovog stroja.

Izložba je počela u 9.30, s tim da je ekipa trebala biti tamo u 9 da postavi radni stol. Izložba je

Stroj je pogledao i profesor Ivica Puljak

Duje, Leon i Roko spremni za prezentaciju

Duje daje izjavu za medije

započela uvodnim govorom znanstvenika Ivice Puljka te ravnatelja FESB-a.

Smotra je počela s ocjenjivanjem radova ekipa po redu dok su ostali prezentirali posjetiteljima svoje projekte. Naša ekipa je izvršno prezentirala posjetiteljima svoj projekt, a kasnije i cijeloj smotri. Čak su dobili i pohvale od Ivice Puljka i ostalih uzvanika.

Kao i na izložbi „Zlatna večer matematike“, kad bi stariji ljudi vidjeli projekt, navrla bi im sjećanja o vremenu kada su i sami radili na tom stroju.

Roko Martinić, 8.b

HRANILICA I KUĆICA ZA PTICE U ŠKOLSKOM DVORIŠTU

Tijekom mjeseca siječnja učenici 2.c, 3.b i 3.c razreda produženog boravka na Eko grupi proučavali su život ptica stanarica zimi u našem kraju. Uz pomoć našeg vrijednog meštra Davora izradili su kućicu i hranilicu za ptice. Kad su one bile dovršene, oslikali su ih flomasterima, akrilnim bojama i lakirali. Nakon ukrašavanja malih domova meštar je kućicu pričvrstio na stablo, a hranilicu postavio na pokretni tiramol. Uz pomoć tiramola učenici svakodnevno nadopunjavaju hranu u hranilici iz učionice 3.c razreda. Učenici s radošću sudjeluju u proučavanju ptica i raduju se našim pridošlim letećim gostima.

Branka Buljević Cvitanić

Šarene kućice

KREATIVNI I HUMANITARNI

Uoči blagdana sv. Duje, nebeskog zaštitnika grada Splita, učenici naše škole na Voćnom trgu i ove su godine izložili svoje radove i predstavili sugrađanima dva EU projekta čiji smo nositelji: projekt koji smo uspješno priveli kraju – „Od starog pisma do novog prijateljstva“ i naš novi projekt „Mi djeca EU kažemo...“

Na šarenom štandu, koji je privlačio brojne domaće i strane prolaznike, prodavale su se razne kreativne rukotvorine učenika i djelatnika škole.

Sav prihod od prodaje namijenjen je za humanitarne svrhe.

Jelica Balić

Jedan od najšarenijih štandova

DAN NJEMAČKOG JEZIKA

Svijet bajki na njemačkom jeziku

31. ožujka 2017. u dvorani Nadbiskupijskog sjemeništa u Splitu održan je Dan njemačkog jezika. U sklopu Erasmus+ projekta „Mi djeca EU kažemo“, manuški glumci su prikazali Crvenkapicu kroz projekt nu temu diskriminacije.

Naime, Crvenkapica je predstavljena kao bezobrazno i neodgojeno derište, koje nema poštovanja prema nikome. Vuka, koji je u našoj priči dobar, iako strašno izgleda, tuče i maltretira. Majku ne sluša, baki ne želi pomoći, a Tarzana, koji joj pokušava priskočiti u pomoć kada lažno vuka optužuje da je napada, tjera jer se od svoje zloće osjeća snažno i moćno. Majka joj popušta i dodvorava joj se te je u konačnici želi premjestiti u drugu školu, jer su svi krivi za njezin neuspjeh u školi, očekujući kroz promjenu sredine bolji uspjeh u školi i u društvu. No život joj je dodijelio

lekciju, pa u novoj školi susreće verbalne nasilnice Snjeguljicu i Matovilku. Pepeljuga spašava stvar, prekida verbalno zlostavljanje i podsjeća ih na zlostavljanje koje su i same prošle od strane maćehe i vještice. Za kraj djevojke pokazuju da im je žao zbog nasilničkog ponašanja pa u znak prijateljstva i zajedništva svi zajedno zaplešu uz pjesmu „Happy“.

U ulozi Crvenkapice bila je Ivana Čorvilo, majka Marija Budić Leto, lovac Roko Ugrina, vuk Zoran Perković, Tarzan Mihovil Kuliš, tri prašćića Roko Butorac, Roko Markovina, Ante Lisica, pripovjedač na njemačkom Mihovil Parčina, a interpretatori na hrvatskom Karla Kriste Babić i Luka Kovačev.

Tajana Bundara

DOGAĐANJA U KNJIŽNICI

DRUŠTVENA IGRA „GLAGOLJICA“

17. rujna 2016. godine učenici naše škole zajedno s knjižničarkom Katarinom Škiljo, učiteljicom povijesti Dragicom Reljić, učiteljicom hrvatskog jezika Tamarom Domić, učiteljicom razredne nastave Smiljanom Bera Lešić te ravnateljicom Maritom Guć sudjelovali su na 7. saboru malih glagoljaša u Svetom Filipu i Jakovu.

Tom prigodom prezentirali su svoje radove nastale u sklopu međunarodnog projekta „Od starog pisma do novog prijateljstva“. Tako su se predstavili i igrokazom „Sveta Braća“ te edukativnom igrom „Upoznaj glagoljicu“ koja je nastajala gotovo 2 godine s namjerom da se učenicima na zabavan način predstavi naše staro pismo – glagoljica. Također, pokušali smo osvijestiti vrijednost našeg starog pisma i sačuvati ga od zaborava.

Tamara Domić

Naša knjižničarka i učiteljica Tamara

Posadili smo pšenicu

DOČEK SVETE LUCIJE

U našem Manuškom tinelu 13. prosinca 2016. u 11.30 sati upriličili smo proslavu blagdana sv. Lucije. Sudjelovali su učenici prvih, drugih, trećih i četvrtih razreda. Susret smo započeli pjesmom i kolendanjem. Svi smo se razveselili. Životopis sv. Lucije čitao se kroz dramske prikaze pojedinih dijelova. Učenici su se zaista potrudili prikazati hrabrost i vjeru sv. Lucije u svakodnevnim životnim situacijama. Susret su obogatila i iskrena pisma sv. Luciji koja su djeca napisala i pročitala. Za kraj smo zajedno posijali pšenicu.

Katja Leko

KNJIŽEVNI SUSRET: MATKO MARUŠIĆ I NJEGOV VELIKI PRIJATELJ VJEKO

Zajedničko druženje u tinelu

3. veljače 2017. u 16 sati, došao nam je u posjet gospodin Matko Marušić, autor knjige „Snijeg u Splitu“. Knjiga se nalazi na popisu lektire za četvrti razred pa su učenici koji su htjeli upoznati našega gosta, bili četvrti. Svi su bili jako uzbuđeni i oduševljeni što se vidjelo po brojnim pitanjima koja su postavljali nakon što im je naš gost ispričao kako je došlo do pisanja knjige, ali i ostalih priča. Na to ga je zapravo nagovorio njegov vlastiti sin kojemu je pričao priče dok je bio mali. Sin mu je predložio da ispričane priče zabilježi na papir i tako je nastala knjiga. Piščevo izlaganje je bilo primjereno dobi učenika, zanimljivo i duhovito. Učenici su saznali da je pisac u svom životu liječnik i profesor na Medicinskom fakultetu u Splitu te je pobudio kod učenika veliki interes za čitanjem, učenjem, a možda i pisanjem. Svi su se htjeli slikati s našim gostom i dobiti njegov autogram. Osobito je bilo zanimljivo što je pri kraju susreta došao i njegov

Učenici su se i slikali sa piscem

Učenici su pozorno slušali priču

Gospodin Matko Marušić i učenici

dugogodišnji prijatelj iz djetinjstva, gospodin Vjeko. Uvjerili smo se da prijateljstvo može jako dugo trajati, ako je ono pravo – nikada neće prestati. Jedan mi je učenik na kraju susreta došapnuo da mu je ovo bio jedan od sretnih dana u životu i da ga nikada neće zaboraviti.

Katarina Škiljo

MANUŠKI PRIČIGIN – „I JA IMAM PRAVO...”

Naša prava uz malo smijeha

23. ožujka, u 18:30 sati, u našem Manuškom tinalu okupili su se u velikom broju ovogodišnji pričiginaši. Bilo ih je kao nikad prije – trideset i dvoje. Možda baš zato što se pružila prilika da djeca na duhovit i životan način progovore na temu: „I ja imam pravo...“ Tema je također u skladu s europskim projektima „Mi djeca EU kažemo...“. Svi oni su nam imali puno toga reći o svojim pravima i željama, uspjesima i neuspjesima, opasnostima i ponekim zaključcima, a ostali učenici, učitelji i roditelji su ih zaista pozorno slušali. Neki od njih su se posebno istakli svojom

interpretacijom, tako da su prepoznati kao možda budući glumci, vrsni govornici i zabavljači.

Važno je bilo da se okupimo, provedemo, nasmijemo, učimo govoriti pred svima, učimo slušati i možda otkrijemo neke nove talente koje treba poticati na daljnji rad.

Cijeli događaj bio je popraćen pjesmom Kad bi svi ljudi na svijetu, oni koji nisu znali na kraju su je uspješno naučili.

Katarina Škiljo

„ČITANJE JE SANJANJE OTVORENIH OČIJU...”

Većina ljudi nije svjesna važnosti čitanja te još veće važnosti razumijevanja pročitano. Naš prethodni projekt, a sadašnji u još većoj mjeri, uvelike se tiče važnosti pisanog izražavanja i čitanja. Svi učitelji i na redovnoj nastavi pokušavaju nas kroz čitanje naučiti nekim stvarima nevezanim uz općeniti plan i program, onim životnim stvarima.

Mnoštvo ljudi osjeća nekakav otpor pa se ne „otvara“ čitanju, i upravo je misija svih starijih srušiti te zidove između nas i čitanja.

U tome nam često pomažu i stariji učenici koji su ovom prigodom odlučili napisati preporuku za čitanje; knjige zanimljivog sadržaja s još važnijom porukom.

Marino Kosor, 6.c

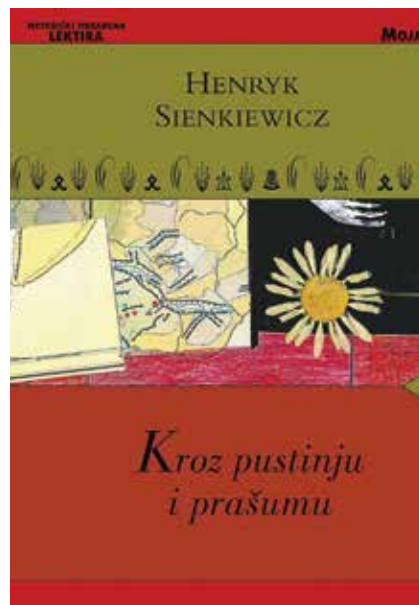
KROZ PUSTINJU I PRAŠUMU

Henryk Sienkiewicz rođen je u Poljskoj 5. svibnja 1846. godine. Proputovao je Europu, Afriku i Ameriku i poljskim novinama slao putopise pod pseudonimom Litwos. Napisao je šest romana, a za roman „Kroz pustinju i prašumu“ 1905. godine dobio je Nobelovu nagradu za književnost. Umro je u Švicarskoj 15. studenog 1916. godine.

U ovom zanimljivom dječjem pustolovnom romanu pratimo dvoje djece, Nellu i Stasiju, koji su oteti od strane muslimanskog proroka Mahdija i njegovih pristaša. Kada odbijaju prihvatiti vjeru islam koju su im oni nametnuli, bivaju ostavljeni u pustinji. Djeca putuju kroz pustinju i prašumu suočavajući se s mnogim opasnostima – zvijerima, žeđi, gladi, bolestima, ratom... Na kraju uspijevaju doći do obale, gdje nalaze vojnike koji ih zatim odvođe roditeljima.

„Dva hica, jedan za drugim, odjeknuše provalijom. Gebhr se stropošta na zemlju kao vreća pijeska, a Kamis se nagne na sedlu i krvavim čelom udari u konjski vrat.“

„Nella je stajala pred grmom kusso s ispruženim ručicama; ružičasto cvijeće što ga je od

Kroz pustinju i prašumu

zaprepaštenja ispustila iz ruku, ležalo joj je do nogu, a na nekih dvadesetak koraka od nje puzala je velika žutosiva zvijer prema njoj kroz nisku travu.“

„Evo, sad je u njegovim rukama Idrisov život. Jedan pokret okidačem i ovaj će izdajnik koji je ugrabio Nellu, pasti mrtav. Ali Stasio u čijim je

žilama tekla poljska i francuska krv, odjednom osjeti da nizašto na svijetu neće moći ubiti čovjeka koji mu je okrenut leđima.“

Ovaj roman mi se veoma svidio. Bilo mi je napeto čitati ga do samoga kraja, zato što je pun

preokreta i neočekivanih događaja. Preporučam ga ljubiteljima svih vrsta romana jer nikad ne znate što se krije iza sljedeće stranice!

Antun Vučica, 6.b

U TRAGANJU ZA ALASKOM

Prvi roman općepoznatog pisca za mlade, John Greena pod nazivom *Looking for Alaska*, izdan je 2005. godine. Svojih pet minuta doživio je sedam godina kasnije kada je knjiga zasjala na vrhu top ljestvica. *Looking for Alaska* u Americi je 2012. godine dobila nagradu Udruge američkih knjižničara, a našla se i na listi bestsellera *The New York Timesa*. Ovaj poučni roman za mlade govori o tinejdžerskim problemima, no i o onim malo ozbiljnijim pitanjima i izazovima u koje se likovi u romanu upuštaju. U traganju za Alaskom knjiga je koja ostavlja neizbrisiv trag na čitatelje, srlja u labirint života, izaziva kontroverze i na spisatelju svojstven način objašnjava kako na nas sve utječu ljudi koje srećemo i koliko, generalno, jedan život utječe na drugi. Knjiga svakome ostavlja prostora da ju doživi na svoj način i da na ključno pitanje knjige: „Što je to Veliko Možda?“ odgovori iz svoje perspektive. U traganju za Alaskom knjiga je isprepletena osjećajima tuge, beskrajne sreće i neopisive žalosti, a ponajviše govori o međuljudskim odnosima i tajnama ljudskog postojanja. Pogađa u srž i prikazuje borbu likova sa samima sobom i muku koju proživljavaju pokušavajući dati odgovore na pitanja koja koje nitko od nas ne zna. Radnja se vrti oko Milesa, sasvim uobičajenog dečka, s ne tako uobičajenim hobijima. Naime, Miles je opsjednut posljednjim riječima. Sate provodi učeći koje su bile posljednje riječi utjecajnih ličnosti kroz povijest. Miles napušta okrilje sigurnog doma i odlazi u internat u potrazi za nečim što

U traganju za Alaskom

je pjesnik Francois Rabelais na smrti nazvao Velikom Možda. U internatu upoznaje svog budućeg najboljeg prijatelja Pukovnika i njegovu očaravajuću prijateljicu Alasku Young. Alasku krasi obilje inteligencije, šarma i ljepote. Alaska Milesa uvlači u labirint svojih stavova i razmišljanja i usmjerava ga ka putu da otkrije svoje Veliko Možda. Knjiga je ovo u kojoj će se mnogi mladi prepoznati, priča o životu i smrti, a stranice su ispisane mješavinom svakojakih osjećaja koji su se pokazali kao recept za uspješnicu – borba mladih s autoritetom i prošlošću. Tinejdžerski klasik modernog vremena nezaobilazno je štivo u kojem će se svaki pojedinac prepoznati.

Karla Leontić, 8.b

ZAŠTO JE DOBRO BITI UČENIK U PRODUŽENOM BORAVKU

Učenici 1.c s učiteljicama Smiljanom Lešić i Ingom Knežić

U rujnu smo krenuli u prvi razred ove prekrasne škole. Odmah nakon priredbe za prvaše znali smo da je ova škola posebna.

Naše su nas učiteljice vodile na razne pokazne sportove gdje danas i neki učenici iz našeg razreda treniraju. Prisustvovali smo smotri na Dan policije i vidjeli kako detektivi traže otiske.

Dane kruha obilježili smo posjetom Gašpinim mlinicama u Solinu.

Kroz mjesec listopad obilježili i proslavili Dan zahvalnosti za plodove zemlje i Dan jabuke. Uz pomoć učenika 2.c i učiteljica pripremili smo ukusne kolače i sok od jabuka.

U sklopu našeg projekta „Mi djeca EU kaže-mo...“ puštali smo u zrak oslikane balone s dječjim pravima.

Oduševila nas je Večer matematike gdje smo se igrali i računali. Naši su roditelji te večeri naučili da matematika može biti zabavna.

Najdraži nam je bio Dan sporta koji smo dočekali u dresovima, s navijačkim rekvizitima, transparentima... Rezultati nam nisu bili bitni, ali atmosfera je bila prava navijačka.

Na Valentinovo smo obilježili 100. dan škole i pripremili 100 čokoladnih pralina u obliku srca, 100 straničnika, 100 zadataka riješili, 100 puta preskočili vijaču...

Bilo je toga još i sigurno nismo sve nabrojili, ali jedna od najvećih prednosti produženog boravka je što sve naučimo i odradimo u školi pa se kod kuće možemo igrati.

Zato mi volimo biti učenici produženog boravka.

učenici 1.c

MALI FARMACEUTI

Naša mala grupa upustila se prošle godine u veliku avanturu nazvanu Mali farmaceuti. Odmah smo se zamislili kao male čarobnjake koji rade svakojake eksperimente, pokuse i razna čuda. Eksperimentiranje smo započeli s jabukama od kojih smo skuhali ukusnu marmeladu. Sve što smo skuhali, prodali smo ispred škole na Dan sporta.

Drugim eksperimentom obradovali smo naše roditelje; za mame smo napravili čarobnu kremu za lice, a za naše očeve pripremili smo čajeve od ljekovitih biljaka koje smo sami ubrali, osušili i pripremili.

U vrijeme branja maslina naša grupica sudjelovala je u branju, a posjetili smo i uljaru.

Od svih naših aktivnosti, ipak smo najljepše sate ove godine proveli u kanjonu rijeke Cetine i u Omišu.

Ubrzo se oprašamo s Malim farmaceutima jer prelazimo u više razrede, ali znanja stečena tamo nosimo s nama, kao i lijepe uspomene na sate provedene u prirodi s učiteljicom i prijateljima.

Kuhanje marmelade

Mali farmaceuti

Učenici beru masline

OD STAROG PISMA DO NOVOG PRIJATELJSTVA

Uspješno smo priveli kraju naš prvi međunarodni projekt. Od 24. do 28. kolovoza u Splitu je održan i treći transnacionalni susret u sklopu projekta. Naša škola, kao škola koordinator, ugostila je prijatelje iz škola partnera. Tijekom njihova posjeta nastojali smo prijateljima iz Europe pokazati što više prirodnih i kulturnih ljepota naše domovine, od NP Krka do Dubrovnika. Stara, gotovo zaboravljena pisma okupila su i povezala učenike i učitelje iz Portugala, Poljske, Rumunjske, Turske i Hrvatske. Tijekom protekle dvije školske godine proveli smo brojne aktivnosti u kojima smo predstavili glagoljicu, kao

dio našeg kulturnog identiteta, i u zemlji i u svijetu. Također, upoznali smo i druga stara pisma za koja vjerojatno ne bismo čuli da nije bilo ovog projekta. Mi, kao učitelji imali smo i jedinstvenu priliku upoznati nastavnu praksu drugih europskih zemalja. To je svakako neprocjenjivo iskustvo.

Međutim, kao najveću vrijednost projekta prepoznajemo brojna prijateljstva koja su nastala i koja će trajati. I samo ime projekta „Od starog pisma do novog prijateljstva“ o tome govori.

Dragica Reljić

Projektni partneri na prijemu u uredu gradonačelnika

PRIČA O GLAGOLJICI

Jedna od aktivnosti našeg velikog europskog projekta „Od starog pisma do novog prijateljstva“ bila je izrada slikovnice o nastanku glagoljice. U cjelokupnoj izradi sudjelovala je likovna grupa koja je ilustrirala slikovnicu (Kristina Mustapić, Tao Matej Vrlić, Filip Lovrić, Tea Topčić, Ivan Makeda, Ana Borozan, Lea Bokavšek, Lucija Budić Leto, Venci Wang, Nina Štambuk, Niko Kožul, Stella Blažević, Laura Nikolanci, Tončica Krstulović i Tina Krstulović), učenici Nika Tokić, Ante Duplančić i Lucija Šoljak, koji su pisali tekst, te učenici iz posebnog razrednog odjela; Borna Bobanac, Marko Dajak i Karlo Tuta koji su pridonijeli izradi nazadnice. Glavna je urednica slikovnice učiteljica hrvatskog jezika Lada Režić.

Sama je izrada slikovnice trajala dva mjeseca, a rezultat toga je priča o glagoljičnom pismu kojim su Hrvati pisali skoro tisuću godina. Slikovnica je namijenjena djeci s posebnim potrebama i djeci nižih razreda te je u potpunosti pojednostavljena kako bi svi na jednostavan i zanimljiv način učili o povijesti nastanka našeg prvog pisma.

Stella Blažević, 8.b

Učiteljica Lada Režić sa slikovnicom

Promocija slikovnice

Gosti iznenađenja

MI DJECA EU KAŽEMO...

Tijekom mjeseca rujna održane su brojne pripremne aktivnosti vezane za naš novi projekt Erasmusa plus „Mi djeca EU kažemo...“. Uspostavili smo kontakte s vanjskim suradnicima i sa školama partnerima u projektu. Najviše od svega raduje nas sudjelovanje učenika u aktivnostima koje su vezane uz analizu članaka Konvencije UN o pravima djeteta. Cilj nama je da djeca upoznaju svoja prava, ali i svoje dužnosti. Također, analizirajući članke Konvencije postajemo svjesniji činjenice da veliki broj djece u svijetu ne uživa u svojim pravima.

Dragica Reljić

Logo projekta

TJEDAN DJETETA

Prvi tjedan listopada obilježava se kao Tjedan djeteta. U tom tjednu, 5. listopada posjetili smo savjetnicu pravobraniteljice u Splitu Anu Babić Pezo. Pravobraniteljica je održala predavanje o ulozi pravobraniteljice u zaštiti dječjih prava. Članice Mreže mladih savjetnika, Tina i Julija podijelile su s nama svoja iskustva vezano za rad u Mreži. Naši učenici postavili su pravobraniteljici pitanja vezana za kršenje dječjih prava u zemlji i

svijetu. Istaknuli su kao svoj najveći problem što OŠ Manuš nema adekvatnu dvoranu za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu. Pravobraniteljica ih je savjetovala da budu uporni te da se obrate različitim ustanovama i organizacijama kako bi ostvarili svoj cilj.

Dragica Reljić

S pravobraniteljicom Anom Pezo

1. TRANSNACIONALNI PROJEKTNI SASTANAK U GRČKOJ

Od 6. do 9. studenog 2016. godine u 3. Gymnasio Alexandroupolis „Domna Visvizi“ u Alexandroupolisu na sjeveru Grčke održan je 1. transnacionalni projektni sastanak u sklopu projekta „Mi djeca EU kažemo...“. Tom prilikom susreli su se učitelji iz šest zemalja-partnera: Grčke, Hrvatske, Turske, Italije, Slovenije i Litve. Svaka zemlja-partner predstavila je svoj školski obrazovni sustav, a naglasak je bio na aktivnostima koje će se sprovoditi u okviru projekta u naredne dvije nastavne godine, 2016.-2018. godine. Koordinatorica naše škole Tajana Bundara izložila je detaljno svih 18 aktivnosti o kojima se diskutiralo tijekom projektnog sastanka.

Srdačan doček u Grčkoj

Drugog dana domaćini su nas povelili u obilazak najstarijeg nacionalnog parka na tlu Grčke, National Park of Dadia-Lefkimi-Soufli. Zahvaljujući gostoljubivosti grčkih domaćina posjet Alexandroupolisu ostat će nam u lijepom sjećanju.

Dragica Reljić

MEĐUNARODNI DAN DJEČJIH PRAVA (20.11.)

Generalna skupština UN-a 20. studenog 1959. godine usvojila je „Deklaraciju o pravima djeteta“, a trideset godina poslije usvojila je „Konvenciju o pravima djeteta“.

Međunarodni dan dječjih prava u našoj školi obilježava se kroz niz različitih aktivnosti.

Učenici prvog razreda u zrak su pustili balone dječjih prava.

Prethodno je svaki učenik nacrtao dlan i oslikao ga dječjim pravom po želji, a svoj su crtež zalijepili na balon i pustili u zrak za vrijeme školskog odmora. Krajnji cilj ovog pothvata prvašića jest podsjetiti vladu i udruge koje se bave ljudskim pravima i slobodama na poduzimanje konkretnih koraka u zaštiti i unapređenju dječjih prava jer su ona temelj izgradnje svakog naprednog društva.

Ovim je povodom učiteljica Jelena Bilandžić zajedno sa svojim učenicima izradila prekrasan filmski uradak o dječjim pravima. Učiteljica

Jelena poručuje: „Djeca čine ovaj svijet ljepšim mjestom za sve nas. Svako dijete je važno. Jedno od osnovnih prava djeteta je pravo na slobodno izražavanje misli.“ Što nam naši drugašići poručuju možete vidjeti preko sljedeće poveznice: <https://youtu.be/Dvs8WNMkzTo>

Dragica Reljić

Baloni su spremni!

VIDEOKONFERENCIJA-PORUKE ODRASLIMA

Učiteljica Žana Vukičević, zajedno sa svojim Forumašima (Karlom, Marjetom, Lucijanom, Ninom, Klarom, Norom i Ivanom) pripremila je radionicu Poruke odraslima. Radionicu su pripremili i škole partneri iz Grčke, Turske, Litve, Slovenije i Italije. Putem videokonferencije, koju smo održali 25. studenog 2016.g. u 12:00 sati, učenici su jedni drugima prenosili svoje poruke odraslima. Jedna od poruka naših učenika odraslima je: „POSLUŠAJTE ME, I JA IMAM NEŠTO ZA REĆI.“ Bila je to naša prva videokonferencija, ali ne i zadnja...

Dragica Reljić

Bilo je mnogo poruka za odrasle

DAN AFIRMATIVNIH PORUKA

S obzirom da često jedni drugima znamo uputiti ne baš lijepe poruke, bilo usmenim putem, bilo koristeći društvene mreže ili SMS poruke, odlučili smo u našoj školi 1. prosinca obilježiti Dan afirmativnih poruka. Učiteljica Žana Vukičević

zajedno sa svojim Forumašima ispisivala je na šarene papiriće pozitivne poruke koje su dijelili učenicima i učiteljima. Tako su svima izmamili osmijeh na lice i toplinu oko srca.

Dobrodošlica uz pozitivne poruke i osmijeh na licu

DISKRIMINACIJA I NASILJE MEĐU UČENICIMA

Dana 13. veljače 2017.g. naši učenici posjetili su ured UNICEF-a u Splitu gdje su sudjelovali u radionici o vršnjačkom nasilju. Na početku su poslušali kratko predavanje o samoj organizaciji i njezinom djelovanju odnosno projektima koji su trenutačno aktualni. Potom su učenici aktivno sudjelovali u radionici tijekom koje su razgovarali o vrstama nasilja kojima svakodnevno svjedoče u svom razrednom okruženju. Prema riječima samih učenika većina ih je izložena verbalnom nasilju svojih vršnjaka, vrijeđanju, ruganju, nazivanju ružnim imenima. Na kraju radionice učenici su zaključili da vlastitim primjerom i trudom trebaju učiniti razredno okruženje boljim i pozitivnijim mjestom za život i učenje.

Krajem prvog polugodišta provedena je i anketa među učenicima naše škole na ovu temu i zabrinjavajući su rezultati da je 57,83% učenika izjavilo da se verbalno vršnjačko nasilje (vrijeđanje) događa svakodnevno. Učenici se najčešće

vrijeđaju zbog izgleda, a zatim zbog školskog uspjeha, bio on dobar ili loš. Nasilje se najčešće događa na školskom dvorištu, ali i na školskim hodnicima. Dobra je vijest što učenici u velikoj većini potraže pomoć od neke druge osobe, ali gotovo 20% učenika ne povjerava se nikome. Također, 20% učenika doživjelo je zlostavljanje putem društvenih mreža.

Svi ovi rezultati upozoravaju nas da trebamo djelovati odmah te da smo s ovim projektom na pravome putu.

Dragica Reljić

Bilo je veselo na radionici u UNICEF-u

MEĐUNARODNI DAN SIGURNIJEG INTERNETA

7. veljače 2017. godine obilježili smo Međunarodni dan sigurnijeg interneta. Učenici su izradili plakate i prezentacije o dobrim i lošim stranama interneta te o lijepom ponašanju, naravno, na internetu. Na mrežnim stranicama Centra za sigurniji internet igrali smo kviz o sigurnosti i zaštiti prilikom korištenja interneta.

Dan sigurnijeg interneta

POSJET UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE „MANUŠ“ ŽIDOVSKOJ OPĆINI U SPLITU

Dir po Getu

16. veljače 2017. godine učenici naše škole koji sudjeluju u projektu „Mi djeca EU kažemo...“ posjetili su u pratnji voditeljice projekta, učiteljice Dragice Reljić, Židovsku općinu u našem gradu. Tamo nas je dočekala predstavnica židovske manjine u Splitu i bivša predsjednica Židovske općine, gđa Ana Lebl.

Židovi su kao nacionalna manjina na našim prostorima još od doba Rimskog Carstva. Zbog razlike u vjeri bili su okrivljeni za sve nepogode. Često su emigrirali u druge države, a sa sobom su nosili znanje i knjige te male količine

materijalnih dobara. U vrijeme 2. Svjetskog rata milijuni Židova su ubijani, kao da nisu ljudska bića, ali su preživjeli jer su imali dobro oružje protiv antisemitizma – EDUKACIJU.

U okviru ovog projekta gospođa Lebl odgovorila nam je na neka pitanja koja su zanimala mlade Manušane.

Vjeruju li židovi u raj i pakao?

– Vjerujemo da će duša dobre osobe poslije smrti imati vječan mir, ali duša zle osobe će zauvijek lutati.

Koji je najvažniji židovski blagdan?

– Naši najvažniji blagdani su Šabat i Jom Kipur.

Što je košer hrana?

– Mi vjerujemo da postoji čista i nečista hrana, tj. neke su vrste hrane zabranjene, poput mekušaca i školjki.

Kada se obrezuju dječaci i je li to uopće obavezno?

– Inače je obrezivanje obavezno, ali ovisi o tome jesu li djeca židovi po vjeri ili po nacionalnosti. Dječaci se obrezuju 8 dana poslije rođenja, ali neki roditelji ne žele obrezivati djecu zbog trauma iz Drugog svjetskog rata.

Što je Bar Micva?

– Bar Micva je kad dječak postaje punopravan član zajednice s 13 godina. Postoji i Bat Micva kad djevojčice postanu punopravne članice s 11 godina.

Što je menora?

– Menora je simbol židovstva, prije je bila klesana u kamen i to je najstariji židovski simbol.

Koliko ljudi dolazi na molitve?

– Molitva nije određena datumima, ali za blagdane dolazi 20 ili 30 ljudi što je zapravo velik odaziv jer se u Splitu nalazi otprilike 100 židova.

Razumijete li i znate li pričati hebrejskim jezikom?

– Hebrejski jezik rijetki znaju čitati i pisati. Ni ja ne znam ispravno govoriti hebrejskim jezikom pa se prilagođavamo i molimo se na hrvatskom jeziku, no neke pjesme pjevamo na hebrejskom jeziku.

Jeste li uspjeli održati sve običaje daleko od Izraela?

– Od 19. stoljeća mnogo je manje vjernika jer ulaze u miješane brakove, ali neki ipak održavaju tradiciju kao i mi.

Jesu li Splićani pomagali Židovima tijekom Holokausta?

– Jesu. To su bili Pravednici među narodima na koje su i narod i obitelji ponosni i mi smo im još uvijek zahvalni. Na različite su načine Splićani pomagali, no najčešći način bio je krijumčarenje ljudi u Italiju gdje su bili sigurni ili davanje dokumenata za odlazak u BiH kao muslimani. Tada su mnogi mijenjali prezimena i danas gotovo da nema židovskih prezimena na ovim područjima.

Nakon razgovora s gospodom Lebl zaključili smo da je Židovima bilo jako teško, da su im mnoga prava bila uskraćena i da je mnogo talenta okončano nasilnom smrću. Njihova tužna prošlost ne smije se zaboraviti i treba joj se pristupati s najvećim poštovanjem.

Tina Krstulović, 8.c

U Židovskoj općini s gospodom Anom Lebl

MOBILNOST U LJUBLJANU, SLOVENIJA

Osmaši Luka Bazina, Dora Krolo, Karla Leontić, Duje Perković i Gordan Sablić s ravnateljicom Maritom Guć, pedagoginjom Vesnom Grubić te učiteljicama Tamarom Domić, Tajanom Bundarom i Ladom Režić sudjelovali su na 2. transnacionalnom projektnom sastanku, ovaj put u Ljubljani.

Tjedan od 21. do 27. svibnja opisala bih kao tjedan učenja, zabave, upoznavanja novih prijatelja, kultura, tjedan smijeha, rada, razgledavanja, druženja... pa i zaljubljivanja.

Oslikavanje murala

Manušani na okupu

Naši učenici sudjelovali su na zanimljivim i poučnim radionicama, prezentirali našu školu, grad i domovinu te aktivnosti vezane uz projekt.

Mi učitelji silno smo bili ponosni na naše učenike, na njihovo znanje, kulturu ophođenja, aktivnost... Kao šlag na torti došao je odabir rada učenice Katarine Boko iz 6.b razreda naše škole za logo projekta.

Zasadili smo stablo prijateljstva...

Naše partnere iz Italije, Litve, Grčke, Turske, partneri domaćini upoznali su s problemima izbjeglica te organizirali posjet Osnovnoj školi Beltinci koju pohađaju i učenici romske nacionalnosti.

Zajedno smo repali i oslikavali mural na temu jednakosti među ljudima.

Bio je to tjedan rada, učenja, druženja i prijateljavanja.

Lada Režić

RJEŠAVANJE PROBLEMA PONAŠANJA U ŠKOLI KROZ PODRŠKU POZITIVNIM OBLICIMA PONAŠANJA

Zasluženi, ali uvijek konstruktivni odmor

Ove godine postali smo partneri u novom Erasmus+ projektu naslova „Rješavanje problema ponašanja u školi kroz podršku pozitivnim oblicima ponašanja“ (Tackling School Discipline Issues with Positive Behavior Support).

Kroz suradnju osnovnih škola i akademskih ustanova u Europi, projekt TaSDi-PBS usmjerava se na pitanja školske discipline kroz prevenciju neuspjeha i problema u ponašanju.

O projektnim ciljevima razgovarali smo na sastanku na Cipru od 30. listopada do 2. studenoga. Našu školu su predstavljale ravnateljica Marita Guć i učiteljica engleskog jezika Andrijana Zec-Peškirić.

Osim naše škole ostale partnerske ustanove su:

- » Sveučilište u Splitu, Split, Hrvatska (voditelji projekta)
- » CARDET, Nikozija, Cipar
- » Fundacio Ampans, Manresa, Španjolska
- » Windesheim University of Applied Sciences, Zwolle, Nizozemska

- » INNOVADE, Ltd., Nikozija, Cipar
- » University of Crete, Rethimno, Grčka

Drugi projektni sastanak održan je 30. i 31. ožujka na otoku Kreti. Domaćin nam je bio University Campus Gallos KEME (Center for Research & Studies).

Na sastanku je bilo govora o prethodno odradenim aktivnostima čiji su nositelji fakulteti koji sudjeluju u projektu.

Posebno se raspravljalo o rezultatima anketa provedenih u školama na temu školskog nasilja. Upoznavali smo se s metodom podrške pozitivnim oblicima ponašanja (Positive Behavior Support). Cardet, partnerska ustanova, izradila je internetsku stranicu, logo i letak za projekt.

Za neformalna druženja imali smo malo vremena te smo ga nastojali utrošiti korisno – isprobavajući ukusne kretske specijalitete.

Andrijana Zec-Peškirić

Radna atmosfera

INTERVJU S UČITELJICOM RAZREDNE NASTAVE PATRICIOM MOUTINHO

Dvije naše drage prijateljice iz Portugala, koje smo upoznali tijekom projekta “Od starog pisma do novog prijateljstva”, posjetile su nas i ove godine. Riječ je o učiteljicama Carli i Patriciji koje su, u sklopu stručnog usavršavanja Job shadowing, promatrale i pratile rad kolegica u našoj školi.

Tom prigodom, dvoje naših sedmaša postavilo im je nekoliko pitanja o njihovim dojmovima i razlikama između naših obrazovnih sustava.

What are the differences and what are the similarities between schools in Croatia and Portugal?

– A big difference is the timetable. In the first years of school you learn more language and cultural contents. Another difference is the number of people working in a classroom. There is an assistant together with a teacher in some of the classrooms in the first grade. We don't have that; we have only one teacher for one classroom.

Where do you think the educational system is better?

– There is no better, no one is better. This project is a great opportunity for us to learn together. I am here to see the best of you so I could use it at my school, to get ideas for changing my school... new ideas, new projects.

In Croatia, we start school when we are 7 years old, we go through 8 years of elementary school, then we go through 4 years of high school. How does it work in Portugal?

– In Portugal we start school at the age of 5/6 and we have 12 years of obligatory school, then we start high school.

Here, usually in April or May, we dedicate one day of school to sports. Do you have something like that in your school?

– Yes, we have open days. Open days are sport or cultural events.

Are there any subjects in Portugal that we don't have in Croatia and are there any subjects in Croatia that you don't have in Portugal, apart from languages?

– You don't have social education and another subject that we have is learning how to learn,

INTERVJU S UČITELJICOM POVIJESTI CARLOM SUOSA

Učiteljice Carla Suosa i Patricia Moutinho na kliškoj tvrđavi s domaćinima

it's for teaching students how to organize their books, how to study better... there aren't any other subjects that you have and we don't. The subject are the same, it's just that we organize them in a different way.

Jan Rudolf, 7.a

What is the difference between our school and your school?

– My school belongs to the educational centre of 8 schools. A big difference is that the headmaster is not in our school, so when we have some problems we have to go to the other school to ask what to do. Another difference is that everything is clean here because you have a lot of cleaning ladies and we don't. We have a big playground and a very good gym and another small gym for roller skating.

What is similar?

– Perhaps the corridors. We also move around, but we don't have fixed classrooms.

Do you like our school and what do you like best?

– Yes, I like it very much. It's a comfortable place. I love your lights because we don't have this kind of lamps and some of our lamps often don't work and it takes a lot of time to replace them.

Did you learn something new while you were here?

– Yes. For example, we have only one neighbour country and you have a lot of them. So you have to study history about countries around you and we don't have to. I saw that you have a lot of Croatian history in your books, we learn about Portuguese history in high school.

Marta Vukmir, 7.a

INTERVJU S UČITELJEM ŽELJKOM JOZIPOVIĆEM

Učitelj Željko Jozipović

Strog i pravedan, jedan od onih čije se ime povezuje s brojnim trofejima osvojenim za školu Manuš, uvijek tu za šalu, ali i savjet mladim kolegama...

Naš učitelj Željko Jozipović, nakon 35 godina radnoga staža, odlazi u zasluženu „penziju“, ali ne i u mirovinu, poznavajući njegov duh.

Podijelio je s nama svoje bogato iskustvo i najsretnije trenutke u karijeri te smatramo da će ga biti gotovo nemoguće zamijeniti...

Koliko dugo radite u školi?

– Oko 35 godina.

Zašto ste odlučili postati učitelj?

– Cijeli život sam se bavio sportom, a za učiteljski poziv sam se odlučio kada sam prestao studirati na višoj ekonomskoj.

U kojim ste sve školama radili osim naše?

– Radio sam u Klasičnoj gimnaziji Natko Nodilo, u Osnovnoj školi u Omišu, u gimnaziji Građevinski školski centar Ćiro Gamulin, u Osnovnoj školi Bruno Ivanović, sadašnja škola Lučac, i onda sam došao ovdje raditi te sam otada ovdje 33 godine.

Kako se razlikuju Vaša prva i posljednja generacija učenika? Koja vam je bolja?

– Treba se to i sjetiti... Teško je to odrediti jer su uvjeti rada bili drugačiji i sve je bilo drugačije. Počeo sam raditi u Omišu gdje nisam imao dvo-
ranu, ništa nisam imao osim igrališta.

Smatrate li svoj posao zahtjevnim?

– Ako ga voliš, onda ništa nije zahtjevno, a ja svoj posao još uvijek volim i još uvijek dolazim s guštom raditi u školu.

Što biste voljeli biti da niste učitelj?

– Doktor.

Veselite li se mirovini? Zašto?

– Ne, ne veselim se zato što bih još želio raditi i smatram da mogu još puno toga pružiti djeci, osobito u odgojnom smislu, a mirovina mora doći i onda se mora i ići u mirovinu.

Imate li hobi, čime se bavite u slobodno vrijeme?

– Trenutno mi je hobi balote, tj. boćanje, a inače sam imao za hobi tenis i ostale sportove.

Koji Vam je najdraži sport?

– Najdraži sport... Bavio sam se svim sportovima i imam uspjehe u svim sportovima, a najveće sam uspjehe postigao u vaterpolu kao trener. Osvojio sam dva prvenstva Europe, dva prvenstva države, dva kupa itd., a sad sam kao pomoćni trener ženske hrvatske vaterpolske reprezentacije. Koji sport da izaberem da mi je najdraži, ne mogu reći jer su mi svi dragi i svaki sport obožavam, osim boksa i ostalih borbenih sportova.

Koje osvojeno mjesto u nekom

sportskom natjecanju s vašim učenicima najviše pamтите i zašto?

– To je bila 1996. godina kada je nogometna ekipa u kojoj je samo jedan trenirao, to je bio Kurtović, dobila sve ekipe u Splitu, u regiji, te smo onda otišli na državno i osvojili smo četvrto mjesto. To mi je jedna generacija koja je postigla najviše uspjeha u sportu.

Koja Vam je najčešća, a koja najsmješnija učenička izlika da ne rade tjelesni?

– Ja moram pripaziti u svom predmetu kad mi učenik kaže da ga boli. Ne mogu ga prisiliti da radi, a najčešća izlika je ta da ih naglo zaboli glava kad vidi što se radi, koljeno itd., a ja ne mogu nikoga prisiliti da radi, ne smijem jer ako je zbilja ozljeda... Ja inače djeci ne vjerujem, ali sve se mora po zakonu raditi.

Najsmješnije mi je kad mi dođu da ih boli koljeno i onda ga ja kao stručnjak pregledam i kažem: „Boli li?“ i on kaže: „Uuu, boli!“ i onda znam da laže.

Po Vašem mišljenju koja je najteža disciplina za učenike za raditi na tjelesnom?

– U prijašnjem vremenu nije bilo ništa teško, a sada je to razboj, vježbe na razboju koje ja izbjegavam, preskoci... To su najteže discipline za djecu zato što su djeca sve manje spretna.

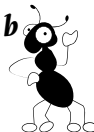
Koji je Vaš najveći uspjeh u životu?

– Ne znam... što lijepo živim!

Što biste rekli učenicima za kraj?

– Morate poštivati profesore jer oni vam daju znanje, oni vam daju umijeće za vaš daljnji život, a to je ono osnovno. Da ih poštujete i da se trudite napraviti ono što oni žele od vas, a oni od vas žele napraviti ljude, u prvom smislu ljude, a poslije toga znanstvenike i što sve ne...

Dora Krolo i Ivan Marušić, 8.b

ZEN U ŠPANJOLSKOJ

Od malena sam željela otputovati u Španjolsku, bila je to faza između 8. i 10. godine života kada sam opsjednuta sjajem i šarenilom španjolskih gradova i onim španjolskim hedonizmom pomno pratila loše španjolske sapunice.

Na put smo krenuli zadnju subotu u 11. mjesecu. Aerodrom na koji smo sletjeli zasigurno je jedan od ljepših i prostranijih aerodroma koje sam imala prilike vidjeti. Nakon napornog dana, požurili smo u obližnji restoran koji smo rezervirali netom prije dolaska u Barcelonu. Španjolsku hranu poistovjetila bi s talijanskom. Bogati okusi, impresivna dekoracija i dašak tradicionalnog ono su što talijansku i španjolsku kuhinju čini sličnima. Ugostitelji su u svim restoranima i slastičarnicama bili izrazito ljubazni, kako i priliči meni beskrajno dragim Španjolcima. Jedina zamjerka je nedovoljno poznavanje engleskog jezika, što je pomalo šokiralo moje roditelje s obzirom na činjenicu da je Barcelona turistički grad čije ulice vrve turistima u svako godišnje doba i čijim restoranima isti ti turisti donose veliku zaradu, stoga je logično očekivanje gostiju da se s konobarima mogu sporazumjeti na pristojnom engleskom. Čak i kada na engleskom

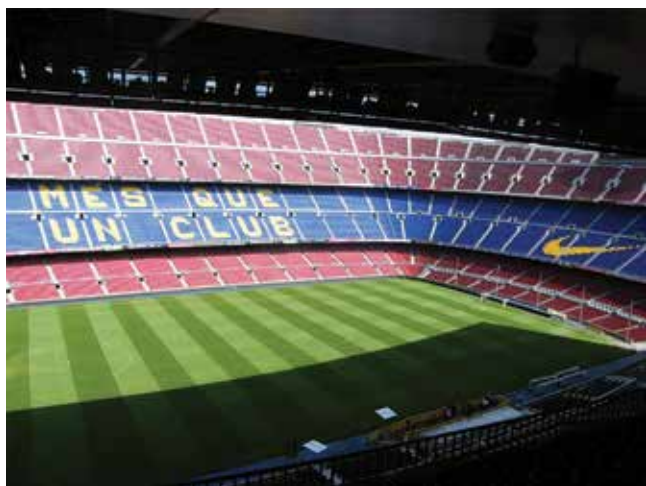
Užitak za nepce

Gotovo kao brončani kip...

upitate konobara da vam pojasni o čemu je riječ kada je u pitanju neko jelo, oni će vam „bez pardona“ početi pričati na španjolskom ubacujući tu i tamo pokoji izraz na engleskom.

Sljedećeg jutra shvatila sam kako je Ernest Hemingway doista bio u pravu kada je rekao da Španjolci, posebice Katalonci, kasno odlaze spavati i kasno se dižu. I zbilja, gotovo da je nemoguće vidjeti Španjolca koji šeta ulicom prije barem 11 sati ujutro, osim ako se ne vraća kući iz

Camp Nou

noćnog provoda. Vidno uspavani i usporeni konobar poslužio nas je nakon 20 minuta. Bila je to još jedna stvar koja me šarmirala. Španjolci su zbilja slični Dalmatincima, usporeni i opušteni, kao da im se nigdje ne žuri. Nakon ručka smo se zaputili u pravcu La Ramble, glavne ulice u Barceloni. Ulica je vrvila turistima, kao vjerojatno i svakog dana u godini, a mi smo uživali upijajući svo to predivno šarenilo. Ono što me očaralo kod Barcelone jest činjenica, da je zbilja malo potrebno da se u Barceloni osjećaš kao kod kuće. To je jedan od onih gradova koji odiše gostoprimstvom i čeka te ispruženih ruku bez obzira odakle dolaziš i kojoj nacionalnosti ili religiji pripadaš. Barcelona je i velika luka, prometno čvorište, gospodarsko i kulturno središte, a zbog blizine afričkog kontinenta, predstavlja i svojevrsna vrata Europe – to je odredište kamo dolaze i gdje se susreću i isprepliću najrazličitije kulture i utjecaji, ljudi iz cijelog svijeta. La Rambla je glavna pješačka i turistička ulica koja se proteže od Plaça Catalunya do spomenika Kristoforu Kolumbu u Staroj luci Placa Catalunya jedan je od glavnih i najpoznatijih trgova u Barceloni. Osim velikih robnih kuća i brojnih dućana, ovdje se nalazi i najveća stanica gradskog metroa gdje se križa čak pet linija, od ukupno devet gradskih i dvije prigradske koliko ih ima podzemna željeznica u Barceloni.

Nakon što smo prošetali ovom impresivnom ulicom i trgom, poslušali smo moju domišljatu mamu te smo se uputili na jednodnevni izlet malenim turističkim autobusom. Prvo smo se popeli na brdo Montjuic, jedno od najljepših mjesta u gradu. Za njegovo razgledavanje potrebno je izdvojiti barem jedno jutro ili popodne, kao što smo mi to učinili. Prepun je raznih sadržaja, a najpoznatije su definitivno čarobne fontane pa olimpijski stadion, muzej Joan Miro, botanički vrt, groblje, palača, dvorac, selo Poble Espanyol...

S brda se pruža divan pogled na cijelu Barcelonu, a šetnice za turiste i staze za bicikliste prepune su mladih ljudi. Nakon posjete brdu, krenuli smo u daljnji obilazak. Sljedeća dva sata proveli smo razgledavajući poznate građevine u centru, dok smo na slušalicama slušali kratki opis i priču odgovarajuće građevine na engleskom. Ručali smo u jednom od klasičnih tapas barova, koji su nezaobilazna stanica

Park Güell

ako želite kušati tradicionalne španjolske delicije. Tapasi su, inače, tradicionalni mali zalogaji spremljeni najčešće u obliku sendviča s kreativnim dodatcima.

Kasno poslijepodne ostavili smo za možda najvažniju od svih, Katedralu Sagrada Familia. Ovom veličanstvenom, ali i danas nedovršenom djelu, Gaudi je posvetio veći dio svog života. Kao i većina svjetski priznatih umjetnika, svoj život proveo je u siromaštvu i osami, potpuno posvećen svojim djelima. Nedovršeno Gaudijevo remek djelo na kojem i danas traju radovi, najljepša je katedrala kršćanskog svijeta. Od Gaudijeve smrti pa sve do danas na ovoj su izvanrednoj crkvi radili brojni priznati kipari i arhitekti. Izgradnju crkve danas financiraju prilozi posjetitelja, a planiran završetak izgradnje je 2030. godine. Originalni Gaudijevi modeli završene Sagrada Familie čuvaju se u kripti katedrale.

Za navijače nogometnog kluba Barcelona, ali i za sve ljubitelje nogometa i sporta uopće, obavezno je u Barceloni posjetiti stadion Camp Nou najveći stadion u Europi, sa 100.000 mjesta. U sklopu stadiona nalazi se i muzej FC Barcelone, sa svim brojnim trofejima koje je Barça osvojila, pokali La Lige, Lige šampiona, Kupa kralja, Svjetskog kupa, Europskog i Španjolskog super kupa – za 6 osvojenih titula u samo jednoj sezoni ... zajedno sa svih pet Messijevih zlatnih lopti – zaista su nešto što se može vidjeti samo ovdje, na Camp Nou. Nakon posjeta stadionu vratila smo se na glavnu ulicu, La Ramblu kako bismo posjetili La Boqueriu. Tržnica je to koju svaki food entuzijast i zaljubljenik u gastronomiju mora posjetiti. Ova tržnica ima stoljetnu prošlost, a na njenim štandovima možete pronaći apsolutno sve, od igle do lokomotive.

Zadnji dan posjetili smo Parc Güell, kojeg je Gaudi stvorio i u njemu jedno vrijeme živio. Njegova kuća u parku pod imenom La Torre Rosa danas je pretvorena u muzej. Ovdje ćete vidjeti i dvije zanimljive kućice za koje nam je vodič rekao da ih zovu 'Ivica i Marica'. Park je dobio ime

Sagrada Familia

po Eusebi Güell-u, koji je bio Gaudijev mentor i financijski sponzor. Nalazi se na brdu Carmel en Gracia sa kojeg je predivan pogled na grad, a oduševit će vas klupa duga 120 metara ukrašena mozaikom od pločica, kao i Sala de les cent columnes – terasa u okviru parka sa kolumnama i divnim ukrasima od pločica. Simbol parka i generalno grada je gušter pa kažu da, ako dotaknete Gaudijevog guštera od pločica u parku Güell, sigurno ćete se vratiti u Barcelonu.

PUT U SLAVONSKI BROD

Dobila sam nagradu! Sve je počelo telefonskim pozivom ravnateljice koja je mojoj majci prenijela sretnu vijest. Bila je to nagrada za likovno djelo na temu bajke „Guščarica Janica“ u sklopu dječjih svečanosti „U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić“ koje se svake godine održavaju u Slavonskom Brodu. Po nagradu su u Slavonski Brod sa mnom krenule moja majka, učiteljica Ana Petikosić i ravnateljica. Nakon hladnih i oblačnih dana, subota našeg polaska dočekala nas je topla i sunčana, kao da je predvidjela kakav će nam biti put.

Vožnja je bila ugodna. Nije bilo gužve pa smo uživale razgledavajući prirodu. Moram priznati da je ravnateljica bolji vozač od mog tate. Plan je bio voziti se autoputom do Zagreba, a onda skrenuti mjesnim putevima ravno za Lonjsko polje. Voziti se kroz Lonjsko polje bilo je kao da sam se vratila u daleku prošlost. Cijelim putem osjećao se pravi seoski ugođaj. S obje strane ceste mogle su se vidjeti stare, seoske drvene kućice i staje u kojima su smještene krave, svinje, ovce, kokoši,

konji, sijeno, traktori, a gotovo na svakom rasvjetnom stupu nalazilo se gnijezdo roda koje su baš u to vrijeme čekale svoje mlade iz jaja na kojima su sjedile. Odlučile smo se odmoriti i malo predahnuti u selu Čigoč. U restoranu, koji je napravljen kao pravo malo seosko imanje, imale smo pravi posavski ručak s tradicionalnim jelima. Dan je bio kao stvoren za boravak u prirodi. Uživala sam u miru, osluškivala zvukove iz prirode, ali ubrzo smo krenule dalje do našeg odredišta. U Slavonski Brod smo došle oko 18 sati. Ravnateljica nas je upoznala sa svojom rodbinom koja tamo živi. Slavonci su divni ljudi, ništa im nije teško, svih toplo primaju u kuću i pripremaju „tonu“ hrane. No, trebalo se naspavati jer nas je sutradan čekao nastavak pustolovine.

Ujutro smo krenule put Đakova gdje smo posjetile Državnu ergelu Đakovo poznatu po rasnim konjima lipicancima. Čuli smo kratko predavanje o povijesti lipicanaca, razgledali ergelu, a u dvorani gdje se konji treniraju za predstave jedan lipicanac mi je prišao, gurkao me i polizao moju ruku. To sam shvatila kao prijateljski pozdrav. Nakon Đakova smo se uputile u Baranju na ručak. Na putu sam vidjela nepregledne ravnice pune žutih cvjetova uljane repice, žitna polja i gajeve slavonskog hrasta. Po poljima sam ugledala nekoliko mladih srna, fazana i zečeva. Kad smo stigle u Baranju odlučile smo ručati u etno selu Karanac. Tu smo obišle takozvanu Ulicu zaboravljenog vremena. U toj ulici nalaze se razne stare prodavaonice koje su nam na najbolji način dočarale život Slavonije i Baranje u prošlosti.

U 18 sati vratile smo se u Slavonski Brod na Korzo koji nas je dočekao pun uskršnjih ukrasa u mojoj veličini. Na Korzu se upravo održavalo veliko otvaranje svečanosti i predaja ključeva grada djeci. Od organizatora smo dobile i karte za predstavu Sunce djever i Neva Nevičica koja me

Prijateljski pozdrav

Na svečanoj dodjeli

je oduševila jer su djeca i glumci izvrsno odigrali svoje uloge.

U ponedjeljak smo se zaputili u OŠ Ivane Brlić-Mažuranić na dodjelu nagrada. Škola je izvana i iznutra cijela oslikana likovima iz bajki Ivane Brlić-Mažuranić – djelo učiteljice likovne kulture i više generacija njenih učenika.

Svečana dodjela nagrada započela je uvodnim govorom i kratkim glazbenim programom koji su nam priredili učenici iz gradske osnovne škole. Potom je uslijedila dodjela nagrada osamnaestorici nagrađenih učenika iz cijele Hrvatske. Nagradu je dijelio dogradonačelnik Slavonskog Broda. Kada je pročitano moje ime i predana mi nagrada, voditeljica je radove iz naše škole dodatno pohvalila pred cijelom publikom kao najoriginalnije u likovnom dijelu od njih 200-njak. Sve smo zbog toga bile dodatno ponosne i sretna. Nakon dodjele nam je priređen svečani ručak poslije kojeg smo otišle vidjeti poznati ljubavni par, rode Malenu i Klepetana. Pozdravile smo se s tim romantičnim parom i uputile prema Splitu. Teško sam se oprostila od Slavonskog Broda, ali znam kako ću mu se opet jednom vratiti, možda već sljedeće godine.

Franka Bohnert, 6.a

Franka s nagrađenim radovima

NATJECANJA

Državno natjecanje iz astronomije

Korina Vasilj, 6.a – 5. mjesto

Marul Žaknić, 6.a – 6. mjesto

Nando Duje Kuprešanin, 7.c – 6. mjesto

Državno natjecanje u debati

Debatni tim – 5. mjesto

Županijsko natjecanje iz biologije

Vid Steffen Zanchi, 7.c – 7. mjesto

Županijsko natjecanje iz matematike

Antonio Jović, 5.b – 4. mjesto

Duje Perković, 8.b – 4. mjesto

Natjecanje iz matematike

„Klokan bez granica“

Učenici rangirani među 10% najboljih u Hrvatskoj: Ivan Podrug, Matej Duplančić, Luka Juras, Duje Reić, Luka Bajto, Venci Wang, Vid Steffen Zanchi i Duje Perković.

LiDraNo – kategorija školski listovi

Mravac – 1. mjesto na županijskoj razini (urednica Ivana Goreta)

Natječaj „U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić“

Franka Bohnert, 6.a – nagradeni rad

Debatanti na državnom natjecanju

Državni natjecatelji iz astronomije

Sportska natjecanja

Ekipno prvenstvo osnovnih škola Splita – STRELJAŠTVO

2. mjesto – Ivan Marušić, Dino Martedić, Duje Miletić

Ekipno prvenstvo osnovnih škola Splita – STOLNI TENIS

3. mjesto – Ivan Marušić, Venci Wang, Borna Vulić, Ante Grubišić

Ekipno prvenstvo osnovnih škola Splita – SKIJANJE

2. mjesto – Borna Vulić, Roko Butorac, Marin Miloš, Jakov Botteri, Robert Leskur
2. mjesto – Ana Kraljević, Ema Pezelj, Lucija Grbelja, Anja Kovač, Nina Rajić, Lara Čulić-Meić, Tonka Butorac, Antonia Uglješić, Lara Mimica, Marieta Bokšić

Ekipno prvenstvo osnovnih škola Splita – ŠAH

2. mjesto – Luka Živković, Goran Perić, Antonio Jović, Mihovil Kuliš

IVAN MRVOŠ – MLADI POTENCIJAL HRVATSKE

Ivan Mrvoš

U današnje vrijeme teško je pronaći osobe koje su voljne riskirati i svoje ideje pretvoriti u djelo.

Primjer upravo takve osobe je mladi hrvatski inovator, Solinjanin Ivan Mrvoš. O privatnom životu važno je reći da je rođen 1996. godine i da je djetinjstvo proveo u rodnom gradu.

S netom završenim obrazovanjem, Ivan je odlučio patentirati svoju ideju; pametne, neovisne, solarne klupe. Dobio je ideju i, kao svaki profesionalni inovator, odlučio je potražiti financijsku pomoć i realizirati ideju.

Što se tiče samih klupa, pokazuju kvalitetu zraka, noću mogu poslužiti kao vanjska rasvjeta, opremljene su punjačima za mobitel, a imaju i ugrađenu točku interneta, koju, budimo iskreni, svi najviše volimo od svega ovoga.

Osim što je cijeli Solin opremljen njegovom idejom, projekt mladog poduzetnika izložen je i u našem gradu, na vidilici.

Kao što se može uvidjeti kroz ovaj opis ideje, Ivanov je projekt zaintrigirao i strane ulagače,

no Ivan je rekao da proizvodnju želi ostaviti u Hrvatskoj.

Sa samo 21 godinom, mladi Solinjanin uspio je ostvariti san svakog poduzetnika; ono što drugi pokušavaju cijeli život on je uspio u 21. godini života.

Iz ove priče možemo izvući dva zaključka; prvi bi bio da je Ivan Mrvoš zaista ponos Hrvatske i da možemo biti zahvalni što u zemlji imamo mlade potencijale jer, ako je ovo uspio s dva desetljeća života, što će biti s pet?

Drugi zaključak bi bio da svi trebamo vjerovati u svoje ideje. Trebamo se maksimalno potruditi oko njihove realizacije. Ako se neko me svidi, svaka nam čast, a ako ne, bar možemo mirno spavati znajući da smo učinili sve što smo mogli. I, zapamtite, NIKAD NIJE KASNO, a bome ni rano!

Marino Kosor, 6.c

Ed Sheeran

ED SHEERAN

Edward Christopher Sheeran, poznatiji kao Ed Sheeran, rođen je 17. veljače 1991. godine. Ed je svoju glazbenu karijeru započeo 2005., sa samo 14 godina. Na glazbenu se scenu probio 2011. objavom nezavisnog CD-a No.5 Collaborations Project koji je privukao pažnju Jamie Foxxa i Eltona Johna. 2012. osvojio je dvije nagrade BRIT, za britanskog glazbenika i otkriće godine. Iste godine, osvojio je nagradu Ivor Novello za najbolju pjesmu, za singl, „The A Team“, a godinu nakon, „The A Team“ je bio nominiran za nagradu Grammy u kategoriji pjesme godine. Ed se također proslavio pišući pjesme za svjetski poznati bend One Direction, a slavu je stekao i gostovanjem na turneji Taylor Swift. Važno je naglasiti da je Ed danas svjetski poznati glazbenik, koji je nakon svog novog albuma Divide, izbačenog na samom početku ove godine, raznježio mnoge fanove i taknuo i one najhladnije u dušu. Na jednog od najslušanijih albuma ove godine, nalaze se singlovi poput opće poznatog „Shape of you“, te brojnih hitova kao što su „Perfect“, „Castle on the hill“, „Save myself“ koji govori o iskorištavanju i o potrebi svog stava, te jedna od najtužnijih pjesama albuma „Supermarket Flowers“ koja govori o bolesti njegove majke. Brojni fanovi očekuju turneju novog albuma.

SHAWN MENDES

Shawn Peter Raul Mendes, medijski poznatiji samo kao Shawn Mendes, rođen je 8.4. 1998. godine u Torontu. Shawn svoju glazbenu karijeru započinje 2013. i to preko aplikacije Vine, na kojima je objavljivao obrade najpoznatijih hitova. Godinu nakon, zahvaljujući menadžerima diskografskih kuća, potpisuje ugovor s producentima. Nakon tog događaja, stvari su za Shawn-a krenule samo na bolje; objavio je prvi CD pod nazivom „Handwritten“ sa svjetski poznatim hitom Stitches, koji je ušao u TOP 10 SAD-a i Kanade te debitirao Europom i dostigao prvo mjesto na top listi UK-a. Njegov najnoviji album, „Illuminate“, objavljen 2016. također je stekao mnogo nagrada, slušatelja i kritičara. Definitivno najpoznatija pjesma s tog albuma je „Treat you better“ za koju rijetko tko nije čuo. Također, Shawn je u svojoj 4 godine staroj karijeri održao 3 turneje te bio nominiran za mnoge nagrade kao što su 2 MTV glazbene nagrade, 3 Much Music Video nagrade te brojne druge. Sa samo 18 godina, Shawn je primjer kako sami biramo životni put, ali je i primjer mogućnosti današnje mladosti, budućnosti ovoga svijeta.

Marino Kosor, 6.c

Shawn Mendes

NOVA ZANIMANJA

Razvojem tehnologije razvila su se i neka nova zanimanja. Ljudi su počeli raditi preko interneta, iz udobnosti svog doma. Neka od tih novonastalih zanimanja su YouTuber i gamer.

YouTuberi se bave izradivanjem videa na poznatoj društvenoj mreži YouTube. Ukoliko netko objavi video koji se sviđa mnogim ljudima i njegov kanal dobije više deset tisuća pratitelja YouTube mu plati da nastavi s radom. Količina novca koliko će neki YouTuber dobiti ovisi o broju pratitelja - subscribera, broju pogleda na video i oznaka „sviđa mi se“. YouTuberi su često mladi ljudi koji rade videa da bi zabavili i nasmejali druge. Zараđujući milijune snimanjem videa potiču druge mlade da se kreativno izraze i probaju nešto novo. Naizgled, posao YouTubera je jednostavan, no nije nimalo lagan: stalno moraju smišljati nove ideje za sljedeći video, brinuti se o snimateljskoj opremi te još mnogo toga. Većina videa su namijenjena mladim generacijama. Neki od najpoznatijih stranih YouTubera su: Tyler Oakley, Zoella, Shane i Markiplier. Najveći i najpoznatiji YouTuber je Felix Kjellberg iz Švedske koji je s više od 51 milijun pratitelja zaradio više od 7 milijuna dolara, a ime njegovog kanala je Pewdiepie.

Antonia Perić, 5.c

Želim bit YouTuber

Želim biti YouTuber zato jer ako ti netko subskrajba video dobit ćeš puno novca. To je zanimanje jako moderno i okružen si tehnikom i novim pjesmama i pričaš s ljudima iz cijeloga svijeta. U tim video zapisima opisuješ nešto zanimljivo.

Toni Ćukušić, 2.b

Društvena mreža YouTube

Uz YouTubere, današnja mladež također želi biti i gamer. Biti gamer slično je zanimanje kao YouTuber, samo što umjesto da snimate što želite, snimate sebe kako igrate razne igrice. Jedan od najpoznatijih YouTubera započeo je svoju karijeru igrajući igrice i svoj kanal nazivajući gamerskim kanalom. Danas zarađuje milijune i njegovo ime je poznato diljem cijelog svijeta. Gamerski kanali čine čak 35% YouTube-a. Neki od poznatih gamerskih kanala su i Jacksepickeye i Markiplier. Osim snimanja videa, gameri sudjeluju na turnirima, zarađuju veliki novac od sponzorskih ugovora, kao i od video edukacija (tutoriala) koje objavljuju na online servisima poput Twitcha i YouTubea. Prema zaradi od ovoga posla, trenutno je najbogatiji Lee 'Jaedong' Jae Dong koji je na 52 turnira zaradio 520 tisuća dolara. Ovaj 24-godišnji mladić iz Južne Koreje do sada je zaradio više od pola milijuna dolara igrajući igre poput StarCrafta.

Nora Žuvela, 5.c

Dota Pit - eSports u Spaladium Areni

Želim biti gamer

Volio bih biti gamer zato što igra igre. Volio bih biti on zato što kroz igre stječe nove prijatelje. Igranje igrica je zabavno i ponekad poučno. Iz jedne igre naučio sam kako graditi i proizvoditi stvari.

Frane Mach, 2.b

PC gamers

NO TO DISCRIMINATION

Say no to discrimination,
the only way is toleration,
respect the people from every nation.

It doesn't matter if you're black or white,
or if your pants are baggy or tight.
Believe me, your future is always bright.

It doesn't matter if you have a strange name,
because we are all people and we are all the same.
If they have a different skin tone,
don't let them be alone.

You have to respect people,
and you will be paid triple.
We are all special in our own way,
be nice to each other every single day.

učenici 7.a

MIO PADRE

Mio padre si chiama Goran, ha 46 anni. Non è molto alto, circa 1.8 metri. Ha una corporatura media. La sua data di nascita è il 2 dicembre. Lui è nato a Split e suo padre, mio nonno è anche nato a Split. Il suo hobby è parlare della mamma con me e con mio fratello, il ciclismo e andare in shopping con me.

Da giovane, lui ha rotto la gamba e era in ospedale per 6 mesi. Lui è sposato per 22 anni della mia mamma. Il mio papà fa l'ingegnere meccanico. I suoi capelli sono corti di colore nero. Lui ama guardare la TV, la sua preferita è una serie britannica.

È una persona socievole, simpatica, è poco nervoso come tutti i Dalmati. Secondo me, lui si veste in modo molto bello perché io vado con lui in shopping. I suoi occhi sono marroni e la sua faccia è ovale. A lui piace scherzare con me e leggere Index. Lui ha un'azienda e lavora molto. Lui aiuta la mia mamma con le pulizie della casa. Mio padre va al supermercato ogni giorno. Venti cinque anni fa lui era il difensore durante la guerra a Dubrovnik.

Io amo il mio papà perché lui è molto buono, lui non grida, lui compra i vestiti a me. Lui dice che è molto contento perché lui ha una figlia come me. Lui è qualche volta severo quando mio fratello è un po' cattivo.

Karla Leontić, 8.b

LA MIA MIGLIORE AMICA

La mia migliore amica si chiama J.R. Lei ha 11 anni. Lei abita a Spalato. Lei vive con la mamma. Nella sua famiglia ci sono tre persone. Lei non ha un fratello o una sorella. Lei ha un cane.

Lei frequenta la scuola elementare Pojišan. Fa la sesta classe. Le sue materie scolastiche preferite sono italiano, ginnastica e arte e immagine. La sua materia scolastica meno preferita è storia.

I suoi hobby sono jazz e show dance, gli scout e tiro con l'arco. La sua statura è bassa. Lei è magra e snella. Il suo viso è regolare. I suoi capelli sono neri, ondulati, con la riga laterale, di media lunghezza. Gli occhi sono piccoli e castani.

Lei si veste con magliette lunghe, colori chiari, si veste in modo casual. Il suo carattere è diligente, peraltro, buono e altruista.

Katarina Franceschi, 6.c

FAMILIE

Familie bedeutet viel für alle. Familie bedeutet Zusammenhalt, Rückzugsort.

Man muss Familie nicht vergessen. Familie bedeutet neue Familienmitglieder, viele Freude.

Für mich ist Familie alles, weil sie mir hilft und mit mir spricht. Ich kann mit meiner Familie über alles sprechen. Meine Familie hilft mir mit der Schularbeit. Ohne Familie sind Leute traurig.

Meine Familie macht mich glücklich.

Mihovil Parčina, 6.c

MEINE FAMILIE

Ich heiße Marko. Ich bin 10 Jahre alt. Ich wohne in Split und komme aus Kroatien. Meine Schule ist Manuš. Mein Freund heißt Rino. Meine Freundin heißt Klara. Ich esse gern Pizza. Ich trinke gern Cola. Meine Lieblingsfarbe ist grün. Ich mag Schokolade.

Mein Vater heißt Bartul. Er ist schlank. Meine Mutter heißt Marijana. Sie ist schön. Mein Bruder heißt Ivan. Er ist lebhaft. Mein Opa heißt Marko. Er ist dick. Meine Oma heißt Katarina. Sie ist ruhig.

Ich liebe meine Familie.

Marko Buratović, 4.a

IMPRESSUM

MRAVAC, list učenika OŠ Manuš, Split
Broj 9, lipanj 2017.

NAKLADNIK
OŠ Manuš, Vukovarska 11, 21000 Split

GLAVNA UREDNICA I VODITELJICA
Ivana Goreta, prof.

UREDNIŠTVO
Antonia Perić, Nora Žuvela (5.c)
Antun Vučica (6.b)
Marino Kosor (6.c)
Stella Blažević, Dora Krolo, Karla Leontić, Roko
Martinić, Lea Talia Meić, Nika Valčić (8.b)

LIKOVNA UREDNICA
Ana Pletikosić, prof.

FOTOGRAFIJE
učiteljice, internet

NASLOVNICA
Mural projekta "Mi djeca EU kažemo..." (OŠ Valentina Vodnika, Ljubljana)

NAZADNICA
Iz razrednog lista 3.b (Zara Kovačević i Ida Orlandini)

GRAFIČKA PRIPREMA
Martina i Luka Vidoš

TISAK
Printera Grupa, Zagreb

NAKLADA
700 primjeraka

WEB
<http://www.os-manus-st.skole.hr>

LIMUN I JABUKA

